

ЗАКОН

О ПОЈЕДНОСТАВЉЕНОМ РАДНОМ АНГАЖОВАЊУ НА СЕЗОНСКИМ ПОСЛОВИМА У ОДРЕЂЕНИМ ДЕЛАТНОСТИМА

(„Службени гласник РС“ број 50/18)

УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређивања

Члан 1.

Овим законом се, због посебних карактеристика и услова сезонског рада у одређеним делатностима, уређује поједностављен начин радног ангажовања лица и плаћања пореза и доприноса за рад на пословима који су сезонског карактера у појединим делатностима одређеним у складу са овим законом у сектору пољопривреде, шумарства и рибарства (у даљем тексту: сезонски послови), у складу са прописом којим се прописује класификација делатности.

Послодавац

Члан 2.

Послодавцем у смислу овог закона сматра се предузетник или правно лице које обавља делатност у сектору пољопривреде, шумарства и рибарства, у оквиру које могу да се обављају сезонски послови у складу са овим законом, изузев делатности из следећих грана: 01.7 лов, траперство и одговарајуће услужне делатности, 02.4 услужне делатности у вези са шумарством, 03.1 риболов и 03.2 аквакултура, у складу са прописом који уређује класификацију делатности.

Послодавцем у смислу овог закона сматра се и физичко лице - носилац или члан породичног пољопривредног газдинства који се бави пољопривредном производњом, у складу са законом (у даљем тексту: послодавац - пољопривредник).

Сезонски радник

Члан 3.

Сезонски радник је физичко лице којег послодавац ангажује за обављање сезонских послова уз новчану накнаду за рад (у даљем тексту: накнада за рад).

Одредбе овог закона не примењују се на лица која код послодавца - пољопривредника раде без накнаде за рад.

Лице млађе од 18 година живота може да се радно ангажује у складу са овим законом, под условима прописаним законом којим се уређује заснивање радног односа са лицем млађим од 18 година живота.

На страног држављанина који се, за време боравка на територији Републике Србије, радно ангажује на пословима и под условима прописаним овим законом, не примењују се посебни услови за запошљавање странца утврђени законом којим се уређује рад странаца.

Ангажовање на обављању сезонских послова

Члан 4.

За потребе радног ангажовања на сезонским пословима у смислу овог закона сматрају се послови који се у сектору пољопривреде, шумарства и рибарства обављају само у одређено време током године (садња, сетва, берба, жетва, заштита биља, припрема земљишта, резивање, чишћење, љушћење, сортирање, шишање/стрижа, испаша и сл.).

Ангажовање на основу овог закона је рад ван радног односа.

На питања радног ангажовања на сезонским пословима која нису посебно уређена овим законом примењују се одредбе закона којим се уређује рад - у делу којим се уређују привремени и повремени послови.

УСЛОВИ РАДА СЕЗОНСКИХ РАДНИКА

Право на упознавање са условима рада

Члан 5.

Послодавац је дужан да сезонског радника пре ступања на рад упозна са пословима које ће обављати, местом рада, очекиваном трајању радног ангажовања, условима за безбедност и здравље на раду, дневном и недељном радном времену, одморима у току рада, дневном и недељном одмору, висином накнаде за рад без припадајућег пореза и доприноса и роковима за њену исплату (у даљем тексту: услови рада).

Услови за безбедност и здравље на раду односе се на упознавање сезонског радника са свим ризицима и променама ризика који би могли утицати на безбедност и здравље на раду, а посебно о:

1) ризицима повезаним са процесом рада који могу да проузрокују повреду на раду, оштећење здравља или обољење сезонског радника и начином и мерама за њихово спречавање, отклањање или смањење на најмању могућу меру;

2) мерама пружања прве помоћи и о лицима која их спроводе.

Ступањем сезонског радника на рад сматра се да је прихватио услове рада из става 1. овог члана и да је тиме закључен усмени уговор о обављању сезонских послова.

Послодавац је дужан да сезонском раднику на његов захтев изда потврду која садржи податке о послодавцу (назив, седиште и ПИБ послодавца, број газдинства, односно име и презиме, ЈМБГ и подаци о пребивалишту) и сезонском раднику (име, презиме и ЈМБГ сезонског радника/број пасоша за стране држављане, држављанство сезонског радника/земља резиденства, подаци о пребивалишту/боравишту) и условима рада из става 1. овог члана, као и о свакој промени тих услова, најкасније у року од два месеца од почетка рада.

Ближу садржину и изглед потврде из става 4. овог члана прописује министар надлежан за послове рада.

Прекид радног ангажовања

Члан 6.

Послодавац има право да прекине радно ангажовање сезонског радника кад за његовим радом истекне потреба или ако сезонски радник послове не обавља на задовољавајући начин.

Ако прекине радно ангажовање сезонског радника послодавац је дужан да том раднику исплати до тада неисплаћен износ уговорених дневних нето накнада.

Сезонски радник који ради осам часова дневно или дуже има право на одмор у току дневног рада у трајању од најмање 30 минута.

Радно време сезонског радника не сме бити дуже од 12 часова дневно.

Право на накнаду за рад

Члан 7.

Сезонски радник има право на накнаду за рад за сваки час рада, која не може бити нижа од накнаде утврђене у складу са овим законом.

Накнада за рад обрачунава се по радном часу, без припадајућих доприноса и пореза, најмање у износу минималне цене рада утврђене у складу са законом, која важи на дан исплате.

Накнада за рад исплаћује се на крају радног дана или у другим уговореним роковима.

Права на безбедност и здравље на раду

Члан 8.

Послодавац је дужан да сезонском раднику обезбеди безбедност и здравље на раду за време ангажовања на сезонским пословима, сходно прописима којима се уређује безбедност и здравље на раду.

Изузетно од става 1. овог члана послодавац - пољопривредник није дужан да сачини акт о процени ризика, али је дужан да примењује опште признате мере којима се обезбеђује безбедност и здравље сезонског радника.

Друга права

Члан 9.

Сезонски радник и послодавац могу да договоре и друга права по основу рада у складу са законом којим се уређује рад.

За време обављања послова у складу са овим законом, сезонски радник се не брише са евиденције незапослених, нити се обуставља исплата новчане накнаде за време привремене незапослености у складу са прописима о запошљавању и осигурању за случај незапослености.

Накнада за рад остварена у складу са овим законом није од утицаја за остваривање и коришћење права на новчану социјалну помоћ која се остварује у складу са прописима о социјалној заштити.

Права из осигурања

Члан 10.

Сезонски радник има право из здравственог осигурања само за случај повреде на раду и професионалне болести, као и права из пензијског и инвалидског осигурања, у складу са законом.

Евиденциона пријава и одјава сезонских радника

Члан 11.

Евиденциона пријава и одјава сезонских радника подноси се електронским путем Пореској управи.

Период у којем се сезонски радник пријављује или одјављује је календарски месец.

Послодавац је дужан да ангажовање сезонског радника пријави најкасније првог дана ангажовања у календарском месецу до 10 часова пре подне, односно у периоду између 13 и 15 часова за раднике који раде у послеподневној смени.

Послодавац је дужан да сезонске раднике у послеподневној смени пријави пре њиховог ступања на рад.

Није могуће исте раднике пријавити у преподневном и послеподневном термину за евиденциону пријаву.

Ако престане радно ангажовање сезонског радника током календарског месеца, послодавац је дужан да сезонског радника одјави најкасније до 10 часова пре подне наредног дана од дана престанка ангажовања.

Ако је послодавац одјавио сезонског радника после 10 часова пре подне, сматра се да је сезонски радник одјављен за преподневни и послеподневни рад почевши од наредног дана у односу на дан одјаве.

Ако се током календарског месеца јави потреба за ангажовањем сезонског радника који је током тог календарског месеца већ био пријављен и одјављен, послодавац је дужан да га поново пријави првог дана ангажовања најкасније до 10 часова пре подне, односно од 13 до 15 часова за рад у послеподневној смени.

Ако сезонски радник који је пријављен у календарском месецу наставља са радом и у наредном календарском месецу, послодавац је дужан да поднесе пријаву за наредни календарски месец првог дана наредног календарског месеца најкасније до 10 часова пре подне, односно од 13 до 15 часова за раднике који раде у послеподневној смени.

Ако послодавац не одјави сезонског радника у календарском месецу у којем је пријављен, односно до 10 часова пре подне, пре првог дана наредног календарског месеца, сматра се да је сезонски радник био ангажован до последњег дана у календарском месецу у којем је пријављено његово ангажовање.

Пореска управа је дужна да, на основу података из евиденционе пријаве и одјаве, Централном регистру за обавезно социјално осигурање поднесе јединствену пријаву на обавезно социјално осигурање.

Ако прекид радног ангажовања из члана 6. овог закона наступи после 10 часова пре подне, послодавац је дужан да сезонском раднику исплати и дневну нето накнаду за тај дан.

Начин регистрације послодаваца за пријављивање сезонских радника

Члан 12.

Послодавци којима је у складу са пореским прописима додељен порески идентификациони број (ПИБ) немају обавезу посебне регистрације за пријављивање сезонских радника.

Послодавци који у складу са пореским прописима нису обавезни да имају ПИБ дужни су да се код Пореске управе региструју за пријављивање сезонских радника.

Регистрациона пријава подноси се електронским путем и садржи следеће податке:

1) јединствени матични број грађана, име и презиме, адресу из личне карте и општину адресе послодавца;

2) јединствени матични број грађана, име и презиме, адресу из личне карте подносиоца пријаве сезонских радника (ако пријаву не подноси сам послодавац);

3) телефон послодавца и телефон подносиоца пријаве;

4) адресу електронске поште.

Пореска управа је дужна да са подацима о послодавцима из става 3. овог члана поступа у складу са законом којим се уређује заштита података о личности и пореским прописима.

ПОДАЦИ, КОРИШЋЕЊЕ И ЊИХОВА РАЗМЕНА

Члан 13.

Републичка организација надлежна за послове запошљавања по службеној дужности води електронску евиденцију сезонских радника (у даљем тексту: евиденција о сезонским радницима).

Евиденцију о сезонским радницима републичка организација надлежна за послове запошљавања води на основу размене података са Пореском управом о лицима која су пријављена за обављање сезонских послова.

У евиденцију о сезонским радницима могу се, на сопствени захтев, уписати и лица која су заинтересована за обављање сезонских послова.

Евиденција о сезонским радницима садржи:

- 1) име и презиме;
- 2) јединствени матични број грађана;
- 3) податке о обучености и искуству на сезонским пословима.

Подаци из евиденције о сезонским радницима могу се користити само у сврху радног ангажовања на сезонским пословима, а обрада података из евиденције о сезонским радницима врши се на начин прописан законом којим се уређује заштита података о личности.

Члан 14.

Републичка организација надлежна за послове запошљавања дужна је да евиденцију о сезонским радницима дневно електронски ажурира и, у складу са законом којим се уређује заштита података о личности, учини је доступном корисницима података.

Ограничење трајања ангажовања сезонског радника

Члан 15.

Послодавац из члана 2. овог закона може да ангажује сезонске раднике највише 180 дана у току календарске године, рачунајући календарске дане од прве пријаве сезонских радника путем Портала Пореске управе до последње одјаве сезонских радника са тог портала, при чему се дани у којима није било ангажовања сезонских радника не броје.

Послодавац из члана 2. овог закона може да ангажује истог сезонског радника највише 120 радних дана у календарској години.

Послодавац из члана 2. став 1. овог закона који ангажује лице на сезонским пословима у смислу овог закона може да радно ангажује исто лице по основу уговора о привременим и повременим пословима у складу са законом којим се уређује рад, с тим да укупан број радних дана по оба основа не може да износи више од 120 радних дана у календарској години.

Плаћање пореза и доприноса

Члан 16.

По основу накнаде за рад коју оствари сезонски радник послодавац је дужан да плати порез на доходак грађана (у даљем тексту: порез) и доприносе за обавезно социјално осигурање (у даљем тексту: доприноси), на начин прописан овим законом.

Доприносом у смислу овог закона сматрају се допринос за пензијско и инвалидско осигурање и допринос за здравствено осигурање за случај повреде на раду и професионалне болести сагласно закону којим се уређују доприноси за обавезно социјално осигурање.

Обвезник пореза и доприноса је сезонски радник.

Обавезу плаћања пореза и доприноса има послодавац у складу са одредбама овог закона.

Стопа пореза и доприноса

Члан 17.

Порез се обрачунава и плаћа по стопи од 10%.

Доприноси се обрачунавају и плаћају по стопи по којој се у складу са законом којим се уређују доприноси за обавезно социјално осигурање обрачунавају и плаћају ти доприноси, и то:

- 1) за обавезно пензијско и инвалидско осигурање - 26%,
- 2) за здравствено осигурање за случај повреде на раду и професионалне болести - 2%.

Члан 18.

Основицу за обрачун пореза и доприноса чини износ у висини тридесетог дела износа најниже месечне основице доприноса.

Члан 19.

Порез и доприносе послодавац плаћа на основицу из члана 18. овог закона, који представљају дневни износ пореза и доприноса који се плаћају за сваки радни дан сезонског радника, независно од висине дневне накнаде за рад и радног времена сезонског радника.

Пријава за порез и доприносе

Члан 20.

Послодавац је дужан да, почев од првог дана ангажовања сезонских радника, у сваком календарском месецу електронским путем Пореској управи доставља податке потребне за израду евиденционе пријаве из члана 11. став 1. овог закона.

На основу података из става 1. овог члана систем Пореске управе последњег дана календарског месеца аутоматски сачињава и електронским путем подноси појединачну пореску пријаву о обрачунатим порезима и доприносима.

Ближи поступак и начин подношења података из става 1. овог члана прописује министар надлежан за послове финансија.

Начин утврђивања и доспелост пореза и доприноса за сезонског радника

Члан 21.

Порез и доприносе за сезонског радника послодавац плаћа у року од 15 дана од дана пријема података из налога за плаћање које доставља Пореска управа.

НАДЗОР НАД ПРИМЕНОМ ЗАКОНА

Члан 22.

Надзор над применом овог закон врши Пореска управа, пољопривредна инспекција и инспекција рада у оквиру утврђеног делокруга и надлежности.

Инспекција рада врши надзор над применом овог закона у делу који се односи на остваривање и заштиту права по основу рада и безбедности и здравља на раду сезонских радника.

При вршењу инспекцијског надзора у складу са ставом 2. овог члана, послодавац је дужан да пружи доказ инспекцији рада да је сезонском раднику обезбедио права утврђена у складу са овим законом.

Органи и организације које спроводе овај закон дужне су да сарађују и размењују податке које воде у складу са овим законом.

КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 23.

Новчаном казном од 100.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај послодавац са својством правног лица:

1) ако ангажује сезонског радника супротно одредбама овог закона (члан 3. став 3);

2) ако ангажује сезонског радника на пословима супротно одредбама овог закона (члан 4);

3) ако сезонског радника не упозна са условима рада, односно ако не изда потврду у складу са одредбама овог закона (члан 5);

4) ако сезонском раднику одреди радно време дуже од 12 часова дневно, односно не обезбеди дневни одмор у складу са овим законом (члан 6);

5) ако сезонском раднику не исплати накнаду за рад (члан 7);

6) ако сезонском раднику не обезбеди права у складу са овим законом (чл. 8 , 9. и 10);

7) ако послодавац сезонског радника не пријави и не достави податке Пореској управи у складу са овим законом (чл. 11. и 20);

8) ако ангажује сезонске раднике супротно одредбама овог закона (члан 15);

9) ако не уплати порезе и доприносе у складу са овим законом (члан 16).

Новчаном казном од 10.000 до 300.000 динара за прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник.

Новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара за прекршај из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу.

Новчаном казном од 5.000 до 150.000 динара за прекршај из става 1. овог члана казниће се послодавац - физичко лице.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 24.

Министар надлежан за послове рада донеће подзаконски акт из члана 5. став 5. овог закона, у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Министар надлежан за послове финансија донеће подзаконски акт из члана 20. став 3. овог закона, у року од 120 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 25.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије", а примењује се по истеку шест месеци од дана ступања на снагу.